

ACHESONO PLANAS REIKALAUJA GRIEŽTOS AMERIKOS POZICIJOS PRIEŠ SOVIETIJĄ

Amerikos gyventojai bus paraginti sudaryti maisto atsargas

Prezidentas Kennedy diskutavo su Tautine Saugumo Taryba įvairias diplomatinės, karinės ir civilinės gynybos priemones atremti didėjančiai santykių su Sovietija įtampai, kurios kulminacinio punkto laukiama per ateinančius 6 - 10 mėnesių.

Prezidento pasitarimų su Saugumo Taryba, aukščiausia patarėjų komisija valstybės saugumo reikalams, pagrindinę temą sudarė Berlyno krizė. Diskusijų bazę sudarė buvusio valstybės sekretoriaus Dean Achesono pranešimas, paruoštas prezidento prašymu.

Tame pranešime, kaip patiriama, buvo siūloma ne tik griežta pozicija Berlyno klausimu, bet ir papildomos priemonės, kuriose reikšmingą rolę vaidintų Šiaurės Atlanto Gynybos Organizacijos karinės jėgos.

Pabrėždamas JAV administracijos nusišalimą nenusileisti komunistams dėl susisiekimo su Berlynu teisių, valstybės departamentas skubiai atmetė Rytų Vokietijos režimo deklaraciją, kurioje jis paskelbė įvesią orinio susisiekimo varžymus nuo rugpjūčio 1 dienos. Valstybės departamento kalbėtojas Lincoln White citavo Vakarų valstybių ir Sovietijos pasirašytą sutartį, pagal kurią Vakarų valstybių aviacija galinti naudoti specialius oro ruožus į Berlyną "be ankstesnio įspėjimo".

Tautinės Saugumo Tarybos diskusijos, kaip patiriama, nesiribojo vien tik politiniais ir militariniais aspektais, kurie gali iškilti, jei sovietai savo grasinimus pradėtų vykdyti, kaip pranašaujama, prieš šių metų pabaigą. Taryba taip pat nagrinėjo ir kitus kritiškus pasaulio punktus bei seriją civilinės gynybos priemonių Jungtinėms Valstybėms. Tarp pasiūlytų gynybos

priemonių, kaip suprantama, buvo 3 bil. dolerių bombonešių programa, priešatominį slėptuvių programa, atsišaukimas į JAV visuomenę, kad ji pasiruoštų maisto atsargas dviem savaitėm, medicininės pagalbos planų patobulinimas ir nebrangių Geigerio aparatų, reikalingų branduolinei radiacijai matuoti, išdalinimas.

Sakoma, kad tais klausimais galutiniai nutarimai dar nepadaryti, nes pasitarime nedalyvavo civilinės gynybos direktorius Frank B. Ellis, kuris dar nebuvo grįžęs iš gubernatorių suvažiavimo Havajuose. Bet tų klausimų svarstymuose stispindėjo administracijos įsitikinimas, jog reikią drastiškos akcijos užliarmuoti amerikinei visuomenei, o taip pat įspėti Sovietiją ir visą pasaulį, su kokių susirūpinimu Washingtone žiūrima į pastarųjų įvykių eigą.

Pvz., valdžios įstaigos pabrėžia, kad jau beveik neturima vilčių susitarti su sovietais dėl atominį bandymų nutraukimo. JAV delegacijos šefas Arthur H. Dean yra grįžęs iš Washingtono ir nebeplanuoja grįžti Ženevon, "nebent iškiltų naujos viltytys susitarti".

Vakarų įtarimą didina vienas pranešimas, kad Sovietijoje įvykęs neidentifikuotas sprogimas "į rytus nuo Suomijos". Sprogimo stiprumas skaičiuojamas tarp 50 ir 100 TNT, t.y. žymiai žemesnis už įprastus branduolinius sprogimus, kurių stiprumas skaičiuojamas tūkstančiais tonų, bet vis dėlto galėtų turėti branduolinį pobūdį. Taip pat jokios pažangos nepasiekta prezidento patarėjo John McCloy ir rusų atstovo Zorino pasitarimuose dėl visuotinio nusiginklavimo derybų, nes juodu nepajėgė susitarti dėl derybų proce-

dūros.

Praeitą savaitgalį tuo klausimu su rusų atstovais Menšikovu ir Zorinu tarėsi pats prezidentas.

Tautinės Saugumo Tarybos pasitarimų eiga ir duomenys, kaip paprastai, slepiama, bet keletas detalių, išvardintų šiame pranešime, buvo išryškinta laikraštiniams. Baltuosiuose Rūmų jau pastebėta ženklų, kad ir daugiau informacijos bus paskelbta visuomenei, siekiant ją paruošti galimiems eventualumams.

Iš vienos užuominos ryškėja, kad buvo diskutuotos ir priemonės, liečiančios dalinę mobilizaciją, bet prezidentas paskelbė specialias instrukcijas, kad būtų išlaikyta Berlyne planuojamų ėjimų paslaptis. Žinoma, kad gynybos sekretorius McNamara netolimoje ateityje vyks į Paryžių, kur NATO kariniame štabe bus svarstomi karinių jėgų padidinimo planai.

Taip pat jau kalbama apie JAV karinio personalo šeimų avakaciją iš Vokietijos ir Berlyno, bet, kaip atrodo, tai bus nustumta "iki pat galo".

Dar viena JAV armijos divizija būsianti pasiųsta Europon šią vasarą, papildant penklas ten esančias.

NESPĖJO PARUOŠTI, O JAU IŠDAVĖ

FBI agentai pradėjo ieškoti asmens, kuris viešumai išdavė labai slaptus vyriausybės planus sovietų grėsmei Berlyne atremti.

Tuose planuose Jungtinis karinių viršininkų štabas, pagal Newsweek žurnale paskelbtą pranešimą, buvo numatęs dalinę mobilizaciją, karių šeimų iš Vokietijos išgabenimą ir komercinės aviacijos panaudojimą JAV parašutinininkams ir kitiems kariais gabenti į Vokietiją.

Chicaginis Sun-Times specialiaame pranešime iš Washingtono paminėjo, kad prez. Kennedy apstulbęs, kai tuos planus pamatęs žurnale anksčiau, negu jie buvo jam pateikti.

Spaudoje paskelbtas pranešimas turėjęs "pakankamo tikslumą", iš ko reikią spėti, kad jis išduotas iš aukštų Pentagono sluoksnių. Prezidentas esąs pasirošęs "įsilvėsiems išskirti kriminalinę bylą".

New Haveno lietuviai pastatė paminklinį lietuvišką kryžių šv. Kazimiero bažnyčios sodelyje, atminimui žuvusių dėl Lietuvos laisvės. Nuotraukoje kryžius įmūrijamas į žemę. Kairėje kontraktoriaus Romualdas Samulis, atlikęs kryžiaus įmūrinimo darbus.

P. Jasiukonio nuotrauka

PASTATYTAS PAMINKLINIS KRYŽIUS BAISIOJO BIRŽELIO AUKOMS PAMINĖTI

POVILAS JASIUKONIS

mišiose dalyvavo nešini tautinės vėliavas ir spalvingus vainikus.

Paminklinio kryžiaus šventinimo iškilmės prasidėjo 12 val. Po Amerikos himno, kurį sugiedojo solistė Barbora Debenedeto, klebonas kun. Juozas Matutis, iškilmes stebėjusiems amerikiečiams, paaiškino šio kryžiaus prasmę. Kalbėjo apie Lietuvos praeitį ir dabartinį likimą. Po to žodį tarė New Haveno miesto burmistro atstovas O'Conner. Jis

paminėjo paminklo aktualumą ir prasmę tinkamumą. Kadangi paminklas yra kryžiaus formos, tai jis tinkamai simbolizuoja laisvę ir reikalaujamas aukas ir ateinančių išganyką. Prie bažnyčios durų stovintis kryžius turėtų mums priminti, kad pasimelstume ir už kenčiančius brolius, kad jų aukos vieną dieną atneštų laisvę ir demokratiją visam pasauliui.

Miesto atstovui buvo įduota po kryžium įmūryti šio paminklo įsikūrimo raidos bei tikslo sudarytus dokumentus.

Paminklinio kryžiaus šventinimo apeigas atliko prelatas kun. Jonas Balkūnas, kun. Juozui Aleksūdūnui talkinant. Iškilmių metu garbės sargybą prie kryžiaus ėjo Knights of Columbus ir Amerikos valstybinės sargybos (National Guard) daliniai. Tautiniais drabužiais apsiredę lietuviškas jaunimas laikė Lietuvos trispalvę ir Amerikos vėliavą. Jaunesnieji laikė gėlių vainikus. Aplink kryžių buvo susirinkę apie 600 iškilmių stebėtojų -- lietuvių, amerikiečių ir italų. Buvo svečių ir iš apylinkės miestų. Kalbėtojų žodžiais buvo perduodami garsiakalbiais ir plačiai skambėjo po apylinkę.

(Nukelta į 3 psl.)

KAIRĖJE: Grupė New Haveno lietuvių, dalyvavusių birželio 17 d. kryžiaus pašventinimo iškilmėse. Iškilmes stebėjo apie 600 žmonių. Prie mikrafono prelatas Jonas Balkūnas, kun. Juozas Aleksūdūnas, šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Juozas Matutis, miesto savivaldybės atstovas O'Conner, kryžiaus statymo komiteto pirm. Antanas Gruzdis, dr. Vileišis ir kt.

P. Jasiukonio nuotrauka

Britų karo laivai plaukia į Kuveitą

Britanija nukreipė kelis karo laivus iš Tolumų Rytų į Kuveitą ir užliarmavo kitas kariuomenės dalis, stovinčias arčiau nafta turtingos Persijos įlankos karalystės. Kuveitą prieš kelias dienas Irakas paskelbė savo integraline dalimi, kurią

Irako armija "apginsianti", jėga įjungdama į Iraką.

Kuveitas birželio 19 d. išėjo iš britų globos, bet britai yra sutartimi įsipareigoję ginti tą kraštą. Turimais pranešimais, keli laivai iš Hongkongo ir kitų pasaulio dalių gavo įsakymus skubiai plaukti į Vid. Rytus. Jų tarpe yra ir lėktuvnešis "Victorious", praeito karo metu dalyvavęs garsiajame žygyje į Maltą, apie kurį pasakojama kitose šio laikraščio vietoje. Užliarmuota britų 24-ji pėstininkų divizija, kuri Kenijoje treniruojama dykumų kautynėms, galinti per kelias valandas būti permesta į Kuveitą.

Iš Persijos įlankos jau pranešama apie keletą ginkluotų incidentų. Irako laivams Kuveito vandenyse užpuolus Irano ir kitus motorlaivius, bet laivyno įstigos atsisakė komentuoti tuos incidentus. Kairo laikraščiai praneša, kad Irakas pasiuntė dvi savo brigadas į Kuveito pasienius.

Tuo tarpu Iranas siunčias po maždaug 100 motorlaivų per dieną su maisto produktais į Kuveitą, nes Irako įstigos uždraudė maisto gabenimą į Kuveitą iš Basros uosto.

Arabų Lyga pradėjo bandymus likviduoti Vid. Rytų krizę: jos generalinis sekretorius Abdel Khalek išskrido pasitarimams į Iraką, iš kur vyks į Kuveitą.

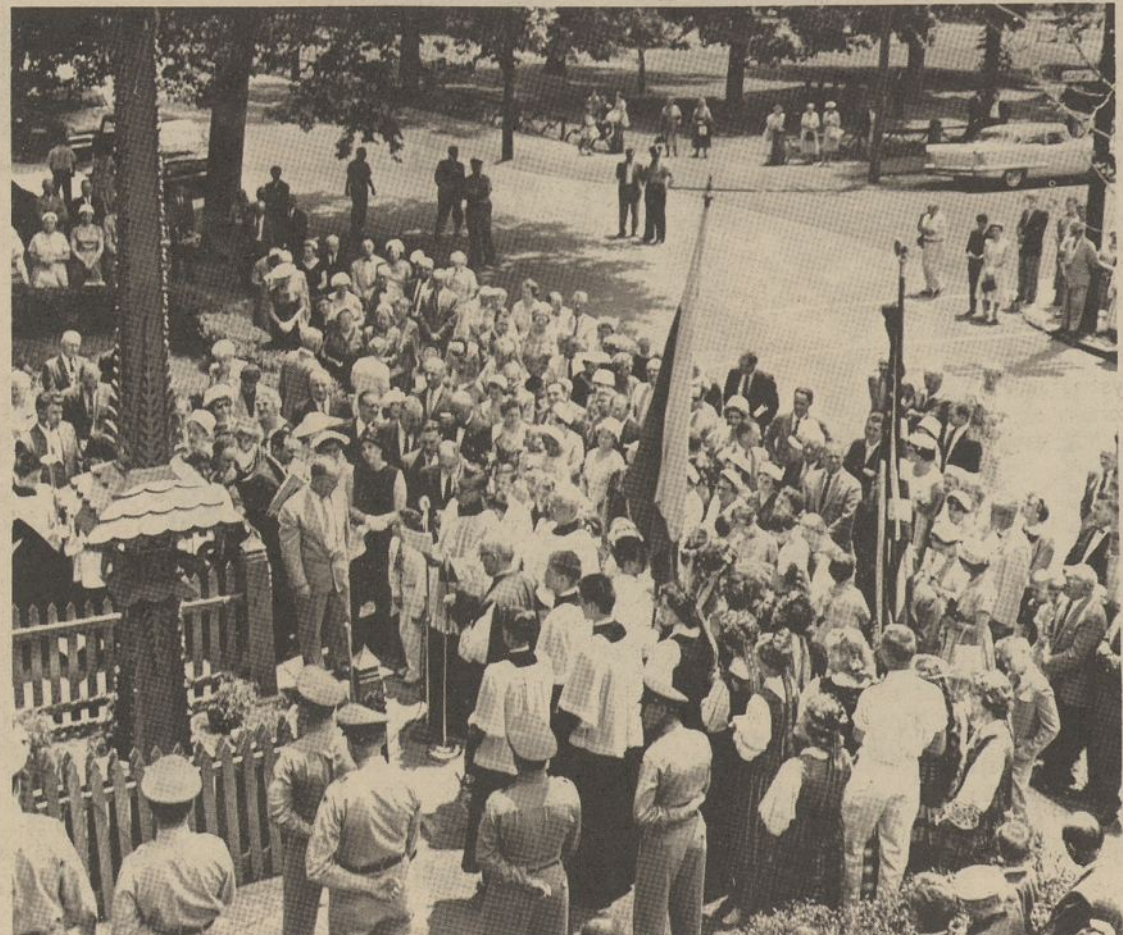
NAUJAS ŠUOLIS Į ERDVĘ

Naują žingsnį erdvės tyrinėjimuose ir atominės energijos panaudojime taikos reikalais pasiekė Jungtinės Valstybės, sėkmingai paleisdamos erdvės raketą su trim satelitais, kurių vieną maitina atominė energija.

Trys satelitai, perskirti jau erdvėje, kaip pranešama, veikia patenkinamai. Atominė energija varomas Transit IV yra bandomasis erdvės navigacijos sistemos satelitas; ta sistema, galutinai išvystyta, padės laivams plaukti per vandenynus neįprastu tikslumu.

Kitas satelitas, vadinamas Greb III, renka žinias apie rentgeno spindulių radiaciją iš saulės ir jų efektus sukeliančius jonosferines audras bei radio trukdymus žemėje. Trečiasis, vadinamas Injun, renka žinias apie Van Allen juostų radiaciją ir jos įtaką šiaurės pašvais-tėms.

Vėlesnėmis žiniomis, abupastarieji satelitai dėl kažkurių kliūčių nepersisiskyrė, todėl veikia silpniau.

MALTOŠ VILKSTINĖ (9)

Lėktuvnešio paskendimas

Rugpjūčio 11 dieną britų admiralitetas gavo tokią telegramą: HMS EAGLE PASKENDO STOP TORPEDA IŠ POVANDINIO LAIVO POZICIJA 038 LAIPSNIAI 05 ŠIAURĖS 003 LAIPSNIAI 02 MINUTĖS RYTŲ STOP 11-8-42 PRANEŠIMO GALAS.

Rudo vandens fontanai, tris kartus aukštesni už didįjį "Eagle" stiebą, iškilo dviejų sekundžių protarpiais, kai keturios torpedos sprogo lėktuvnešio priekinėje dalyje. Juodų dūmų debesys paskui save palikdamas, laivas sulėtino greitį, ir juo jo judesiai lėtėjo, juo greičiau jis sviro į sužalotąją pusę. Po trijų minučių nuo kitų laivų denių buvo galima matyti, kad jis buvo

parkypęs jau beveik 45 laipsnius. Denyje buvę lėktuvai pradėjo slysti, riedėti, kristi per bortą į vandenį. Laivui vis labiau kryptant į šalį, ir į galai vis sunkiau buvo išsilaikyti.

Abu naikintojai, "Lookout" ir "Laforey", pilnu 31 mazgo greičiu skubėjo link skęstančio "Eagle", paskui save palikdami plačias putų juostas. Į tą pusę pasuko ir vilkikas "Jaunty", jo įgalai paskubomis ruošiant nuleisti gelbėjimo valtis.

Sirenos sukaukė, ir visi laivai atsisuko prieš užpuoliką. Kairėje skęstančio lėktuvnešio pusėje kreiseris "Charybdis" pradėjo iš visų vamzdžių šaudyti.

Bet niekas jau nebegalėjo išgelbėti skęstančio laivo. Ramiai

ir išdidžiai, tartum prisimindamas tuziną laimėtų Viduržemio jūros mūšių, jis švelniai sviro šonan, kol užliejančių bangų triukšmas griausmingai perlaužė jį ir sukuriuose palaidojo griuvėsius.

Laivas paskendo per nepilnas aštuonias minutes. Paskui tą vietą užliejo juodos alyvos sluoksnis, iš kurio kyšojo plūduriuojančių jūreivių galvos ir gelbėjimo valtis, renkančios gyvulius.

Iš 1160 įgulos narių 900 buvo išgelbėti, jų tarpe ir laivo kapitonas. Patruliavę lėktuvai, tuo metu buvę ore, galėjo nusileisti

ant kitų dviejų lėktuvnešių, bet vis dėlto vilkstinė prarado kervirtį savo orinės apsaugos.

Į šiaurę nuo vilkstinės, dar gana toli, telkėsi balti kamuoliniai debesys. Ten buvo Mallorca. O pietuose buvo gana sunkiai įžiūrima šiaurinės Afrikos pakrantė su Vichy vyriausybei draugišku Alžiro uostu. Ikiertos dar buvo likę 550 mylių.

Dar kartą sukaukė sirenos, ir vilkstinė, pradėjo lėtai, lyg iškilmingoje defiliadoje, tolti nuo lėktuvnešio kapo. Baugšios akys rūpestingai stebėjo ramią jūrą, ieškodamos torpedų sukeliamų baltų juostų arba iš vandens iškylančių prieš povandeninių laivų periskopų.

Kiti stebėjo balsu rūkų aprauktą dangų. Jaupenklas valandą vilkstinę lydėjo prieš lėktuvų užimas, bet, nors ir visi naikintuvai buvo pakilę, įkyraus skaliuko vis dar nebuvo galima pastebėti.

(Bus daugiau)

LIETUVISKI SORIAL JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVEJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.
Telephone: TWainig 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠI KUPONĄ

Prašau atsiųsti

Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:

Name

No. Street City State

AR GRETA GARBO GRIŠ VAIDINTI ?

Ligi šiol Amerikoje šiuo klausimu tyta. Bet Europoje buvo pasirodžiusi žinutė, kad virš šešiasdešimties metų turinti garsi artistė, ligi šiol nemustojusi savo žavumo ir publikos domėjimosi, mano pradėti vėl vaidinti. Esą ji yra jau pasirašiusi sutartį su Paramount bendrove, kad ji vaidins filmoje Helena Modjeska, gaus pusantro milijonų dolerių atlyginimo ir dar 10% nuo bruto pajamų iš tos filmos. Filmas bus sukoma pagal Antoni Gronowicz veiklą: Modjeska, jos gyvenimas ir meilė.

Kadangi Anglijos garsios artistės, lenkų kilmės, Modjeskos gyvenimas labai primena pačios Gretos Garbos gyvenimą, tai Garbo lyg ir vaidins savo pačios gyvenimą.

Helena Modjeska, XIX amžiaus pabaigoje buvo laikoma geriausia Šekspiro veikalų artistė. Ji buvo lyginama su Duse ir Sarah Bernhardt. Jos balsas buvo melodingas, jos grožis klasiškas. Nors daug vyrų jai reikėd meilę, bet jos privatus gyvenimas buvo tragiškas. Ir 1909 m. ji mirė vieniša Kalifornijoje. Ji mylėjo Jgo Neufeldą, kuris turėjo nepaprastą įtaką į jos gyvenimą ir talento išvystymą, bet

jis jaunas mirė.

Toks pats ir Gretos Garbos gyvenimas. Ją, septyniolikos metų, niekam nežinomą pradedančią vaidinti merginą, garsus Švedijos režisierius Mauritz Stiller padarė pasaulio garsenybe. Stiller 42 metų, ir jauna Garbo pakliuvo į Ameriką. Stiller, būdamas pakviestas į Hollywoodą, pastatė sąlygas, kad kartu su juo būtų pakviesta ir Greta Garbo. Ji čia ir išgarsėjo. O jis, nusivylęs Hollywoodu, grįžo į Švediją. Dėl karjeros Garbo nesutiko su juo grįžti ir pasiliko Amerikoje. Taip jie ir išsiskyrė. Stiller tai negalėjo pergyventi. Greit Švedijoje mirė nuo įgyto tuberkuliozo, kas laikoma jo savivžudyste.

Jos abi buvo panašios ir savo dideliu vaidybinio talentu, savo klasišku grožiu, savo atkaklumu siekti užbrėžtų tikslų ir savo nepriklausoma laikysena.

N.B.

TORONTO

LIETUVIŲ NAMŲ DEŠIMTMETIS

Lietuvių Namų dešimtmečio veiklą atžymėti numatoma spalio 21 d. ruošiamu pobūviu. Ta proga norima išleisti atskirą leidinį, kuriame tilptų medžiaga, pavaizduojanti LN istoriją ir jų reikšmę bendroji lietuviškų organizacijų veikloje bei lietuviybės išlaikyme.

Emilija Jurkevičienė, nuo Atlanto krantų, kur leidžia atostogas, siunčia visiems pažįstamiems ir prieteliams Toronte savo ko gražiausius sveikinimus ir linkėjimus.

Lietuvių vasarvietė Wasagoje vis augs. Iki šiol jau turi pasistatę savo nuosavus vasarnamius apie 100 šeimų. Ir šiais metais išdygo keletas naujų vasarnamių.

Gana erdvų ir modernų vasarnamį pasistatė ir jau baigia turošti torontiečiams gerai pažįstamas visuomenininkas St. nelis.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Pay Yourself FIRST....

and pay yourself first every pay day—before you start spending. This regular habit will assure you of achieving your dreams of a new home, children's education, extra retirement funds, etc. And... you will be secure against any unforeseen emergencies in the future.

4% Current Rate

All Savings Deposited Through JULY 17th Earn

ST. CLAIR SAVINGS

from JULY 1st!

Three Offices... 813 East 185th St. 25000 Euclid Ave. 6235 St. Clair Ave.

A wonderful moment

awaits you...

Pasiruoškite vienam gyvenimo puikiųjų mažųjų momentų -- momentui, kada jūs paragaujate Stroh's patį pirmąjį kartą ir pajuntate kaip gali būti švelnus ir gaivinantis alus. Šiandien, išbandykite Stroh's, Amerikos vienintelį ugninį virtą alų!

JUMS PATIKS

Stroh's ...YRA GERESNIS!

POPULIARIOMIS KAINOMIS VISUR

THE STROH BREWERY CO., DETROIT 26, MICH.

dovanos ★
★ Taupytojams ★

PADĖJUS \$500.00 AR DAUGIAU
DUODAME ŠIĄ DOVANĄ

KAS DU MEN.
DUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.

5 1/4%

mokame už
ilgalaikes
taupmonas!

DARBO VALANDOS:

pirm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, vadėjas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Berlyno išlaikymas yra rimtas egzaminas

Dabartinė Berlyno padėtis yra būdinga Antrojo pasaulinio karo išdava. Karo, kurį prieš vadinamas ašies valstybes laimėję sąjungininkai, tuos laimėjimus lengvai sudėjo į akiplėšiški atkistas komunistinio imperializmo rankas.

Jei prieš Antrąjį pasaulinį karą geležinė uždanga buvo anapus Baltijos valstybių, tai dabar ji jau tvirtai įsitvirtinusi virš 500 mylių į vakarus -- šiaurės Berlyno. O ir pats Berlynas, likęs tik maža išimtimi anapus uždangos, kažin kaip tapęs simboliu ir tuo pačiu priminimu, kad Antrojo pasaulinio karo keistos išdavos tebėra nesutvarkytos.

Žinoma, komunistai nori ir skubina jį tik savo naudai sutvarkyti, o vakariečiai jau negali be didelės gėdos ir naujo susikompromitavimo iš ten išeiti. Tat taip nuo 1945 metų ir vyksta tai didesnės, tai mažesnės tarysės. Tų tarysinių didžioji dvikova vyko nuo 1948 metų birželio 26 d. iki 1949 metų rugsėjo 27 d. Taigi iš viso 15 mėnesių. Tada vakariečiai, oro tilto pagalba, ne tik pajėgė Berlyną išlaikyti, bet ir Vakarų sektoriuose apie pus-trčio milijono gyvenančių berlyniečių moralę pakelti.

Vienok ir tada, kaip drąsiesieji Vakarų politikai ir kariai reikalavo, tankų pagalba, į Berlyną prasiskinti kelius, neišdriso mėginti. O dabar, nuo anų įvykių turint 12 metų perspektyvą, atrodo, kad buvo klaida padaryta. Tada komunistai tikrai lengviau buvo suvaldomi. O dabar, laimėjimą po laimėjimo pasiglemžę, darosi įžūlesni ir tą savo įžūlumą stipresnia ginklo jėga remia.

Iš įvykių, kuriuos kelintą kartą vakariečiams diktuoja Chruščiovas, atrodo, kad Berlynas stumiamas į pačią didžiausią krizę, kuri iki šių metų pabaigos turi pasiekti aukščiausią tašką. Pačiam Chruščiovui, kad svarbiau išskeltų savo reikalavimus, prireikė net generolo uniformos bei gausių medalių pažvanginimo.

Reikia tikėti, kad vakariečius toji generolo uniforma ir medaliai mažai gasdina. Bet būdinga nuolaidžiavimo politika, nuolat kylanti iš pasipriešinimo vieningų planų neturėjimo, pilnai reikiąsi. Nors ir yra padaryti keli pareiškimai, kuriuose sakoma, kad Berlynas bus ginamas, bet jau patys matome, kad dedasi. Kaip paprastai, anglai pirmieji vėl nori leisti į naujas derybas. O ir pačių JAV įtakingi valdančios partijos politikai eina tuo pačiu, anglams būdingu nuolaidų keliu. O komunistams to tik ir reikia. Jiems, į Vakarų nesutarimų tarpą lengva įvaryti naujus kyllius, o iš tūkstančių užprašytų procentų, vis šį tą galima "taikos labui" išsiderėti...

Kaip vakariečiai išspręs šią naują Berlyno krizę -- atsakymo rūpestingai dairosi ne tik Europos, bet JAV ir kitų kraštų žmonės, kur tik norima komunistinio imperializmo vergijai pasipriešinti. Ir Berlyno krizės sprendimas tiems žmonėms parodys, ar nesėnų Kubos įvykių pavyzdys yra tikrai būdingas tokio pasipriešinimo apsilėidimas ir nesugebėjimas.

Ir jei tai dar kartą pasikartos, o šiuo atveju su Berlynu, tai reikia pilnai tikėti tiems, kurie sako, kad tada paskutiniai draugai, kovoje su komunistiniu įsigalėjimu, bus prarasti, o laisvės idėja piktai išduota.

Berlyno išlaikymas yra rimtas egzaminas. Jei tas egzaminas bus garbingai išlaikytas, galima laukti, kad po to prasidės kilimas aukštyn. Bet jei bus pralaimėtas -- apie vakariečių prestižą, o tuo pačiu apie JAV vadovavimą laisvės kovai, nebetenka nė galvoti.

B.G.

MAINOS RŪBAI MARGO SVIETO...

Skaitome daug knygų. Atliekamų nuo darbo laiku semiamės išminties ir iš laikraščių, kuriuos prenumeruojame iš sutaupų. Mokėmės būdami maži, mokėmės jaunuoliais taptę. Atrodo, kad visą gyvenimą žmogus mokais, mokais ir niekada nebaigi... Paskui mokai vaikus, jaunuolius gyvenimo. Nebežinodamas, nebesu-prasdamas ko, klausiu kitų patarimų, kalbės su kaimynų, prieteliu ar aukštesnis išsilavinimo žmogum.

O rūpesčių yra visokių. Sveikatos, finansinių, širdies, visuomeninių ir t.t. Tik bėda, kad kartais žmogus nebesusigadai, kas tėsinga. Vienas sako čia juoda, kitas sako -- ne, čia balta.

Pavartau visus laikraščius. Jei ištiesai nesusipėj, tai bent antraštes perskaitau. Pasirenku įdomesnes ar man reikalingesnes vietas. Žmogus juk yra dvasia ir kūnas. Sakoma, "sveikame kūne sveika siela". Tad nutariau pažvelgti ir į daktariškus patarimus. Taigi, Dirvos Nr. 48, 1961 m. balandžio 26 d. radau

straipsnį "Gdytojai ir ligočiai --serga širdim, vėžiu..." Labai susidomėjau, nes paskutiniu metu daug mirė nuo širdies ligų ir vėžio, o gyventi dar lyg ketletą metų norėtus. Rašo dr. A. Grigaitis. Radau tame straipsnyje ir apie kitas ligas, negeroves ir susidomėjau. Ten rašoma: "Neprotingai daro mergaitės, papuolusios "bėdon", kad dėl aborto kreipiasi ne pas gydytoją, bet pas neišklus "specialistus". Geras, širdingas patarimas...

Nepažįstu to daktaro ir nežinau jo amžiaus. Girdėjau sakant, kad dabar "mainos rūbai margo svieto". Deja, mums, senesniosios kartos žmonėms, sunku pakeisti rūbus į naujas madas... Pagal dr. Grigaičio patarimą --mergaitės neklausykite savo motinų pasakų apie jaunystę ir gėlių darželius. Tai jau senai atgyvenęs dalykas...

Juk dar taip neseniai už tokias "bėdas" buvo sodinami net kalėjimai ir mergaitės ir gelbėtojai. Kaip reikia suprasti ir ką galvoti skaitant spaudoje, kur apie tai parašyta lyg apie paprastą slogą ar bronchitą?! Būtų daug geriau, kad daktarai pamokytų jaunimą, kaip apseiti be "bėdų", kaip išlikti dvasiniui ir kūniniui skaisiems. Mes didžiudavomės lietuvių dorovingumu ir skaitumu, bei kuklumu. Neleiskime ir dabar joms paskęsti naujų laikų sūkuriuos. O jaunuolius pamokyti reikia, kad mokėtų gerbti mergaitę,

Po kryžiaus pašventinimo New Havene, įvyko Baisiojo Birželio minėjimas. Nuotraukoje prel. J. Balkūnas kalba. Toliau stovi kryžiaus statymo komiteto pirm. A. Gruzdis. Prie stalo sėdi: Dr. Vileišis, kryžiaus sumanytojas kleb. kun. Juozas Matutis, mero atstovas O'Conner, Jatužienė, ukrainiečių atstovas E. Lukomskis ir kt.

P. Jasiukonio nuotrauka

PAMINKLINIS KRYŽIUS NEW HAVENE

(Atkelta iš 1 psl.)

Amerikos valstybinės sargybos dalinys iš šautuvų paleido į dangų seriją šūvių pagerbiant visus žuvusius dėl Lietuvos ir Amerikos laisvės. Šūviai nuskambėjo po visą miestą. Sekė giesmė "Marija, Marija..."

Tautiniai pasipuošusios lietuvių ir ukrainiečių prie kryžiaus padėjo gėlių vainikus.

Lietuvių Bendruomenės New Haveno skyriaus ir kryžiaus statymo komiteto pirmininkas Antanas Gruzdis aplink paminklą išbarstė ir sukusę žemę iš aštuonių Lietuvos vietovių. Tokiu būdu visa žemė aplink kryžių tapo lietuviška ir kiekviena jos saulėlė turi bent grūdėlį mūsų tėviškos laukų žemės. Po kryžių išbarstyta žemė buvo atvežta iš Žemaitijos ir Augštaitijos, Dzūkijos ir Suvalkijos. Jų tarpe buvo žemė ir iš Gedimino kalno papėdės, Vilniuje, atvešta Jokūbo Stuko 1960 metais.

Antanas Gruzdis savo kalboje paminėjo: "Mūsų tėvynė žmonės daugelį šimtmečių prakaite, krauju ir ašaromis laistė savo žemę. Gal tiek daug ašarų ir kraujo nenutekėjo mūsų tėvynės žemėje, kaip nutekėjo per paskutinį dvidešimtmetį".

"Šiandieną mes sukusę pavergtos tėvynės žemę, maišydami ją su laisvosios Amerikos žeme... Dabar turim šventovę, kur kryžius yra pagrindinis simbolis, o sukastoji žemė -- tos šventovės relikvija."

"Ant (prikalto) užrašo mes skaitome, kad tas paminklas yra pastatytas žuvusiems dėl Lietuvos ir Amerikos laisvės ir mirusiems Sibiro tremtiniams... Pagerbiam ir tuos didvyrius, kurie prieš dvidešimt metų, birželio dvidešimt trečią dieną išėjo su šautuvais prieš tankus, revolvieriais prieš automatus, kovoti su bolševikais, kad šie,

kaipo būsimą žmonijos motiną, jaunos kartos auklėtoją. Žinoma, visokių klaidų pasitaikydavo visais laikais, bet tai buvo išimtis. Aplink tiek daug visokių pagundų, viliojančių į gyvenimo smagumus. Bet tie smagumai dažniausiai pasibaigia ašaromis. Ilgus metus vargom stovyklose nepavalgę, kentėjome šaltį, vargą. Tad dabar patekę į geresnes gyvenimo sąlygas, pasidavėm visai gyvenimo patogumams ir smagumams.

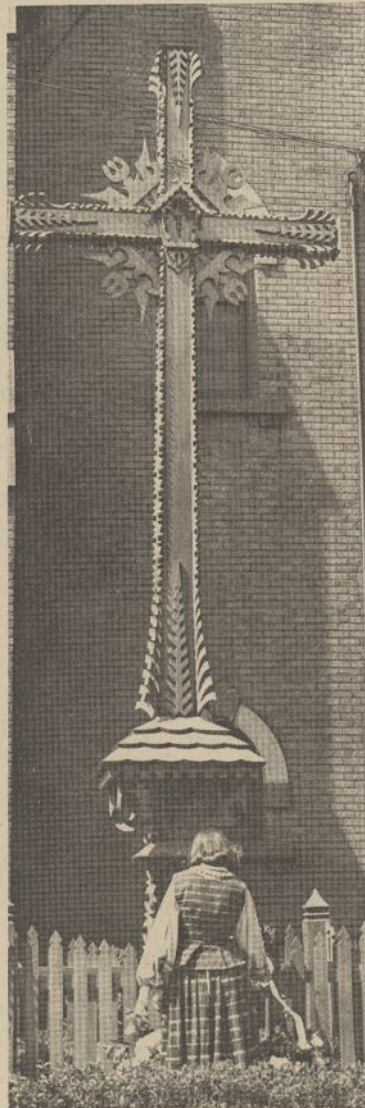
Nenoriu rašyti pamokslų. Sakau tik savo asmeninę nuomonę. Gal mano balsas nebus "šaukšmas tyruose". Gal atsisiras ir daugiau taip galvojančių ir pri-tars mano rūpesčiui ir pastangoms. Tat, kviečiu visus į talką. Dirbkime išvien -- tėvai, mokytojai, gydytojai, psichologai, kunigai ir kiti, kad apsaugotumėm jaunimo sielą nuo artėjančių naujųjų laikų pavojų.

A.Š.,
Australija

Paminklinio kryžiaus projektuotojas Kazimieras Jatužis ir kryžiaus dirbėjas Juozas Šilkas prie garbės stalo iškilmių metu. Abu tam tikslui paaugojo savo darbą ir laiką.

P. Jasiukonio nuotrauka

traukdamiesi iš mūsų tėvynės, nepadarytų tokių didelių žaizdų, kokias yra padarę Proveniškuose, Telšiuose, Zarasuose,

Lietuvaitė prie naujai pastatyto lietuvių paminklinio kryžiaus New Havene.

P. Jasiukonio nuotrauka

zinėje lentelėje yra prikalta prie paminklo.

Paminklinio kryžiaus šventinimo iškilmės ir Baisiojo Birželio antra minėjimo dalis buvo užbaigtos Lietuvos Himnu. Po to sekė iškilmingi pietūs ir pagerbimas tų, kurie paaugojo savo darbą ir talentus paminklinio kryžiaus pastatymui, šv. Kazimiero parapijos salėje, priestatly, sutilpo apie 300 žmonių.

Pirm. Antanas Gruzdis pravedė šią minėjimo dalį. Pirmuoju kalbėtoju buvo parapijos klebonas kun. Juozas Matutis, kuris didžiavosi savo parapija, paminėdamas, kad atliktas darbas yra pavyzdys kitiems ir kad veiklama ne tik žodžiais, bet ir darbais.

Žodį lietuviškai ir angliškai tarė prel. Jonas Balkūnas. Jis įdomiai sulgino Lietuvos likimą su Kryžiaus Keliais: "Mes esame kryžiaus vaikai, mūsų gyvenimas yra kryžiaus kelias... Per kančią einame į prisikėlimą." Kalbėjo apie Lietuvos praeitį, baudžiavos laikus, spaudos, kalbos ir Lietuvos vardo draudimą. Paminėjo paskutinį dvidešimtmetį išstremtų ar žuvusiųs pabaltiečius. Lietuvos likimo palyginimą su Kryžiaus Keliais jis baigė tokiomis mintimis:

Kristaus prikallimas prie kryžiaus yra lygus lietuvių nutautėjimui Amerikoje ir kitur. Mes leidžiamės būti išjuokiami savo silpnyste. Kalame prie kryžiaus vinis, jei užmirštame pareigą pailengvinti savo broliams pavergtoje Lietuvoje. Neduokime Lietuvai ant kryžiaus numirti. Susivienykim ir dirbkim dėl Lietuvos laisvės.

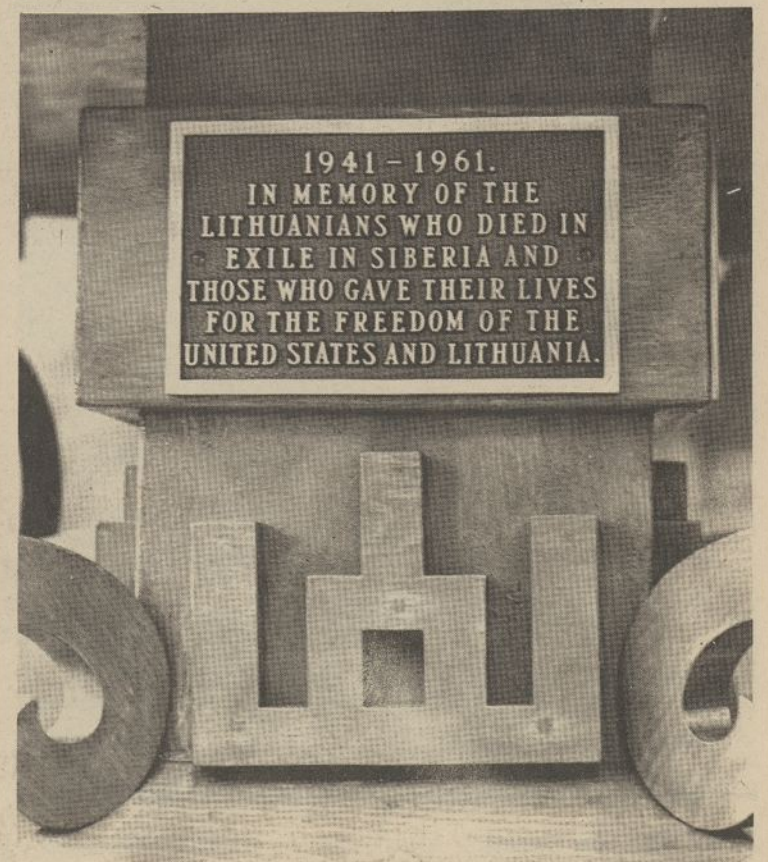
Trumpą žodį tarė ukrainiečių atstovas Eugenijus Lukomskis, paminėdamas bendrąjį abiejų tautų likimą. Kryžiaus statymo darbuotojų nuopelnus trumpai išskėlė ALT New Haveno skyriaus pirmininkas Vincas Šilkas. Dr. Vileišis savo kalboje apibūdino paminklinio kryžiaus prasmę ir pastebėjo lietuviybės stiprėjimo reikšmę New Haveno apylinkėje.

Sveikinimo ir padėkos žodžius tarė vikaras kun. Jonas Riktoraitis ir Marija Jokūbaitė. Pirm. Antanas Gruzdis atpasakojo kryžiaus realizavimo raidą ir paminėjo sunkumus, su kuriais teko susidurti. Dovanomis pagerbė kryžiaus projektuotoją Kazimierą Jatužį, kryžiaus dirbėją -- meistrą Juozą Šilką ir mūrinimo darbų atlikėją Romualdą Samulį.

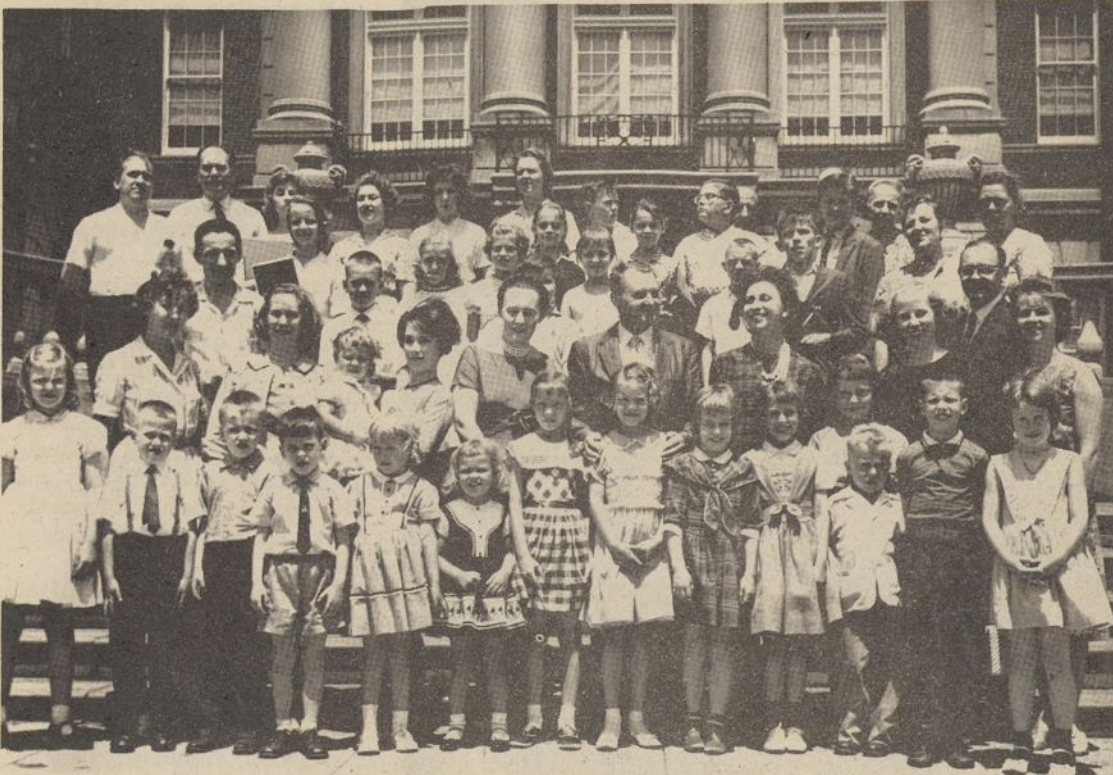
Iškilmingi pietūs buvo baigti tautinių šokių pasirodymais, kuriuos atliko vietinė tautinių šokių grupė vadovaujant Linai Mykolavičiūtei ir p. Stanaitienei.

Paminklinio kryžiaus baigiamieji darbai ir šventinimo iškilmės su visu spalvingumu ir nuotaika, LITU-FILMO buvo įrašyti magnetofono juostelėse, nuotraukose ir 20-ties minučių spalvotame, garsiniame kino filme. Tas filmas bus platinamas ir kitose lietuvių kolonijose.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Paminklinė lenta prie kryžiaus.

Philadelphijos lietuvių šeštadieninės mokyklos mokiniai, baigus mokslo metus, su mokytojais ir svečiais.

V. Gruzdzio nuotrauka

Philadelphijos lietuvių šeštadieninės mokyklos pirmoji laida

L. B. Šeštadieninė Mokykla birželio 10 d. ne tik baigė eininius mokslo metus, bet ir išleido savo pirmąją laidą. Mat, nors ji veikia jau daugiau kaip dešimt metų, bet tik šiemet išaugo į pilną pradinę 8 skyrių mokyklą, prisiderinusi prie L. B. Švietimo Tarybos nustatytų mokslo programų. Mokyklą baigė 5 mokiniai: L. Bakanaitė, T. Gasparėnas, A. Karalius, D. Muraškaitė ir R. Salytė (ji baigė pirmąją).

Baigusiems pažymėjimus įteikė L. B. Philadelphijos apyl. valdybos vicepirmininkas A. Klemas, savo gražiame žodyje raginęs mylėti tėvų kalbą ir toliau gilinti jos mokėjimą. Po to, baigusieji gavo mokyklai prisiminti po V. Augustino Lietuvos vaizdų albumą, kuriuos įteikė mokyklos vedėja G. Maciūnienė.

Gražu, kad ir Philadelphijos organizacijos nepamiršta mokyklos. Antai, pernai Tautinė Sąjunga padėjo įsigyti kai kuriuos reikalingus baldus ir skyrė premijas mokyklos deklamavimo ir skaitymo konkurso laimėtojams. Šiemet ateitininkai sendraugiai baigusiems paskyrė po knygą dovanų, kurias įteikė M. Vasienė.

Baigusiųjų vardu gražiai pakalbėjo ir visiems padėjo T. Gasparėnas. Baigiant mažoji IV skyr. solistė A. Šalčiūnaitė ir mokinių choras, mokytoja O. Šalčiūnienė vadovaujamas, padainavo kelias daineles, o dar prieš tai septyniokė I. Avižonytė ir mokyklą baigusi D. Muraškaitė paskaitė savo mintis ir įspūdžius apie šęst. mokyklą.

Mokykla šiuos mokslo metus pradėjo Šv. Kazimiero parapijos patalpose, kur jau visą eilę metų buvo prisiglaudusi. Betgi

plečiant mokyklą ligi 8 skyrių ir dar turint parengiamąjį skyrių, ten gaunamųjų patalpų nepakako ir teko jų ieškoti kitur. Energingos Tėvų komiteto pirm. P. Vaškelevičiaus rūpesčiu, buvo išnuomotos patalpos vienoje viešojoje mokykloje. Tikimasi, kad kitais metais mokyklai nebebus

Philadelphijos lietuvių šeštadieninę mokyklą baigusiai L. Bakanaitė, mokyklos vedėja G. Maciūnienė įteikia dovaną -- Vyt. Augustino Lietuvos vaizdų albumą.

V. Gruzdzio nuotrauka

vargo su patalpomis, nes jas žadėjo parūpinti Šv. Andriejaus par. kleb. kun. J. Čepukaitis, nuoširdžiai pritariaus mokyklos lietuviškajai veiklai.

V.

IŠ PREZIDENTO SPAUDOS KONFERENCIJOS

TIRS, AR SOVIETAJ VYKDO ATOMINIUS BANDYMUS

Prez. Kennedy paskelbė, kad jis specialiam mokslininkų komitetui pavedęs ištirti, ar sovietai nevykdo slapty atominių bandymų, tuo siekdami laimėti reikšmingą persvarą ginklų technologijoje. To komiteto priėtos išvados bus pagrindu administracijos apsisprendimui, ar JAV turi atnaujinti atominių ginklų bandymus.

SOVIETIJA NEPRALENKS JAV ŠIAME ŠIMTMETyje

Chruščiovo viltys, kad Sovietija ūkiškai pralenksianti Ameriką 1970 metais, neišsipildysiančios nė dviem trečdaliais -- pareiškė prez. Kennedy savaitinėje spaudos konferencijoje. -- O jei Amerika pakelsianti savo ūkinį augimą nuo dabartinių 3,5% iki 4,5%, kas yra galimybių ribose, tai Sovietija nepavyks Amerikos iki šio šimtmečio pabaigos.

V. Gruzdzio nuotrauka

KAIP SAUGIAI PRALEISTI VASAROS KARŠČIUS

Dr. STEPONAS BIEŽIS

Vasaros karštmetis, ypač jei jis tęsiasi ilgesnį laiką, sudaro žmonėms nemažai sunkumų. Aukšta temperatūra, sakysime, siekianti 90 F. laipsnių, ir aukščiau, dar ne pati didžioji blogybė, varginanti žmones. Ore esantis drėgmės procentas esti svarbiausias ir lemiantis faktorius. Pvz., kai ore drėgmė nesiekia 30 laipsnių, tai ir aukšta temperatūra žmogų mažai veikia. Žmogus tokį karštį lengvai išlaiko, gali būti normaliai darbingas ir sveikatos išsilikymo tai beveik neapsunkina.

Kai orą persunkia drėgmė, sakysime, siekianti 70 procentų ir aukščiau, tai, palyginti, ir prie žemesnio karščio, pvz., 80 laipsnių, jau žmogų sunkiai slėgia atimant energiją ir pajėgumą. Šitokios sąlygos ypatybiškai vargina nakties ir dažnai žlugdančios, ypač kurie turi pažeistą širdį, aukštą kraujo spaudimą, kvėpavimo pakrikimus ir tt. Šitokie žmonės privalo griežti visokių atsargumų ir panaudoti visus galimus palengvinimus taupyti energiją. Šitokiose sąlygose dažniausiai kerta karščio smūgis silpnėsiuosius visai jiems nesant saulės spinduliuose. Taigi šitokį laikotarpį reikia laikyti tikrai pavojingu ir, žinoma, atitinkamai vadovautis, kad saugiai jį išgyventų.

Nors dėl smalsumo pasitikrinkime, kodėl, palyginamai, neaukštas karštis, bet su aukšta drėgme, sudaro žmogui rimtą grėsmę sveikatai ir net pavojų pačiai gyvybei. Sausame karštyje praktiškai laukos odoje išleidžia daug vandens, kuris greitai išgaruodamas vėsina kūną jame palaikydami normalią temperatūrą. Šis reiškinys, atseit staigus prakaito išgaravimas, pasireiškia vėsinimu, palaiko kūno organų normalius veiksmus ir tai teikia normalią savijautą. Užtat šitokiose sąlygose žmogus jaučiasi beveik visai gerai. O prie aukšto procento drėgmės, bet prie tokios pat arba net žemesnės temperatūros, žmogus bežiūrint pajunta laipsnišką silpnėjimą, išglėbimą ir jėgų nykimą. Jį išpila prakaitas, lyg būtų vandeniu perpiltas, bet tas prakaitas neišgaruoja ir vėsinimas nevyksta. Tuo pačiu metu temperatūra kūne palengva kyla priverčiant širdį ir kitus organus įtemptai ir sunkiai veikti. Ši įtampa ir yra pradžia silpimo, jėgų netekimo ir pagaliau visiško sužlugimo, jei esama padėtis ilgiau tęsiasi: Išvadoje galima pasakyti, kad šitokiais atvejais vyriausias kaltininkas yra aukšta drėgmė, o ne aukštas karštis.

Viename ir kitame atsitikime, prakaituojant, iš kūno prarandama daug vandens. Tai esminiai gali priversti prie rimtos padėties, nes ilgai, taip sakant, žmogus išdžiūsta. O be tam tikro kiekio vandens kūne, sveikata ilgiai negali normaliai išsilaikyti. Prakaitavimu taip pat prarandama daug druskos, kurios minimumas yra būtina sąlyga normaliai sveikatai.

Šitokiuose atvejuose reikia tik papildyti vandenį ir druską. Šiuo atveju galima pareikšti, kad troškulys tegul būna rodyklė vandeniui papildyti. Bet tuo pačiu kartu nereikia pamiršti ir druską papildyti. Praktiška su savimi turėti druskos tablečių, kurias galima gauti vaistinėse. Ir geriant vandenį kartas nuo karto bent po vieną tablete nuryti. Šitaip darant sveikata bus apsaugota.

Prezidentas nurodė, kad JAV ūkio augimas, skaičiuojant nuo 1953 metų, siekiąs po 3,5% per metus, o sovietų ūkinio augimo koeficientas yra 6%, bet tai susidaro iš to, kad sovietai pradėjo skaičiuoti nuo žymiai žemesnio lygio, taigi praktiškai sovietų kalbos apie Amerikos ūkinį pralenkimą neturi realaus pagrindo.

Čia pastebėtina, kad prez. Kennedy praeitą rudenį, rinkiminėje kampanijoje, amerikiečius tikino priešingai. Jis tada nurodinėjo, kad Amerika atsiliekanti nuo sovietų: "mūsų ūkinio augimo rata tesudaro tik trečdajį jų rato" -- pareiškė jis Perlijoje spalio 24 d. Tada jis tikino, kad per pastaruosius aštuonerius metus JAV ūkinis augimas tesiekė tik 2,5% per metus.

gota ir pajėgumas išlaikyti. Kai kam gal tai atrodys menkė, bet tikrumoje tai labai svarbi apsaugos priemonė.

Vasaros karštmetis, ypač kai yra aukštas drėgmės procentas, yra tikrai varginantis laikotarpis. Sveikieji gali visą tai pakelti be sveikatos sužalojimų. Tačiau senyvo amžiaus žmonės, kurių sveikata dažnai esti sumenkėjusi, atsiranda sunkioje būklėje. O žmonės su rimtesne širdies liga, neretai pasijuntą ir kritiškoje padėtyje, nes aukšta temperatūra verčia širdį dirbti net dvigubai sunkiau. Tai per trumpą laiką širdį išvargina ir pagaliau ją net sugniužina, jei taip tęsiasi ilgesnį laiką. Karštmetį širdis verčiama dirbti taip sunkiai, kaip ir griovio kasimas su kastuvu. Kai šitokia padėtis tęsiasi iš dienos į dieną, per savaitę ir ilgiau, tai visai suprantama, kad silpnėsi širdis, negavusi atitinkamo poilsio, nepajėgia išlaikyti įtampos. Taigi nesistebėtina, kad šios kategorijos žmonės, esant ilgesniam karštmetiui, krinta negyvi vietoje dėl širdies susmukimo.

Karštmetiui kiekvienas privalo mažiau judėti, vengti visokių persitemimų ir daugiau ilsėtis, kad širdžiai ir taip jau perkrautą darbą palengvintų. Patartina saulės spindulių vengti vidudienį, lengvai valgyti, plonus ir šviesios spalvos drabužius dėvėti. O kai daug prakaituojama, tai troškulys tebūna rodyklė, kiek vandens ar šiaip jauskysčių gerti, nepamirštant kartas nuo karto ir druskos tablete nuryti.

Įkautusį butą galima šiek tiek atvėsinti pavakariais plačiai atidarius langus ir duris, ypač kai

naktys yra vėsesnės. Bet dienos metu reikia tuos pačius langus ir duris sklandžiai uždaryti ir užlaidas nuleisti, kad šilumą iš lauko sulaikyti, kaip kad žiemą sulaiko šaltį. Taip pat nereikia vasarai dvigubus langus išimti, nes jie gerokai gelbsti vėsesnius kambarius išlaikyti.

Tačiau tiksliausia ir efektingiausia priemonė vėsinti butą, tai įsigijimas atitinkamo vėsintuvo. Jei nepatogu centrinis vėsintuvas, tai bent kambarinis įstatytas į langą miegamajame, kad būtų galima tinkamai išsimiegoti ir pailsėti ateinančios dienos darbui. Klaida ir didelė klaida nevertinti reikiamo poilsio, kuris būtinas išlaikymui normalios sveikatos.

Atitinkamas vėsintuvas karštmetiui, susijusiam su aukšta drėgme, yra tiek pat reikalingas ir naudingas, kaip krosnis žiemos šalčiuose. Ir tai ne tiek patogumo ar malonumo sumetimais, kiek sveikatos gerovei. Tuo kiekviena šeima privalėtų atitinkamai susidomėti. Ir rasti galimybę įsigyti vėsintuvą, kuris privalo ne tik vėsinti, bet tuo pačiu ir drėgmės procentą sumažinti. Buto atvėsinimas neprivalo skirti žemiau 76 - 78 F. laipsnių. Peržema temperatūra veikia neigiamai, ypač kai reikia dažniau išeiti laukan į karštą orą.

Nors seniai pagarsėjusi patarlė sako, kad šiluma kaulų nelaužo, bet vasaros drėgnas karštmetis visus slėgia, energiją mažina, širdį darbu perkrauna, o silpnėsiuosius ir senesnio amžiaus net sužlugdo. Užtat visiems reikalingas atsargumas, pasiruošimas ir atitinkamas apsirūpinimas saugiai ir sveikai išgyventi vasaros karštmečius.

Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio šokėjos, po sėkmingų pasirodymų Washingtone tarptautiniame šokių festivalyje, grįžusios Bostonan pasirodė amerikiečių publikai.

R. Bričkaus nuotrauka

Pay Yourself FIRST....

and pay yourself first every pay day—before you start spending. This regular habit will assure you of achieving your dreams of a new home, children's education, extra retirement funds, etc. And... you will be secure against any unforeseen emergencies in the future.

All Savings Deposited Through JULY 17th ... Earn

ST. CLAIR SAVINGS

Three Offices...

4% Current Rate

from JULY 1st!

813 East 185th St. 25000 Euclid Ave. 6235 St. Clair Ave.

Philadelphiečių Teresės ir Algio Gečiauskų dukrelė buvo pakrikštyta Gintarėlės - Teresėlės vardu. Nuotraukoje krikšto tėvai Dan-guolė Masionytė ir Sigita Bobelis su krikšto dukra Gintarėle.

V. Gruzdzio nuotrauka

Šią vasarą neolithuanai susirenka į ketvirtą stovyklą

Stovykla -- žodis kiekvieno akį traukia. Vaikas į ją prašysis nei pats nežinodamas kodėl: jam perna buvo tenai smagu, gera, kitaip negu namie. Bet jaunuolis norės stovyklauti, nes tie prisiminimai su ežeru, pievomis, miškais, plaukia vis atgalios, viskam velka romantišką rūbą... Kur romantika -- ten jauna širdis. Ir kur stovyklą geru žodžiu neminėsi. Net ir suaugusiam širdis suvirpa, prisiminus stovyklą, jaunatvišką nusiteikimą, palikimą rūpesčių toli už kalnų...

Ir mes neo-lithuanai laukiam vėl stovyklos. "Oi sudiev sudiev, kolegos sudiev, sudiev... Jau laiks išsiskirti vėl... Liūdna mums visiems..." -- dainavom perna išsiskirdami. Pasižadėjom ateinančioji stovyklą vėl susirinkti. Nesvarbu, kad reikės anksti keltis. Nesvarbu, kad reikės paskaitų klausytis (Dieve, tokių ilgų, nuobodžių...). Baisiai jau negerai, kad patiems reikės referatų skaityti, seminaruose dalyvauti.

Sutinkam su viskuo. Atliksim viską noriai ir stropiai, kad tik pastovyklaume jaunystės romantiškoj aplinkoj. Tačiau aukščiausioji valdžia iš Chicagos neį viską pro "romantišką akį" žiūri. Jie sako: "Jūs niekur tiek

daug nenuesisit Pro Patria", kaip būdami visi kartu, po vienu stogu, lyg savojo padangėj, lyg savojo žemėj..."

Bet po visų mūsų didžiųjų pareigų, ateina stovyklų ir laisvalaikis. Žinom, kad seka budri stovyklos vadovo akis: per ežerėlį mums plaukiant, mėnesienoj ant kalvų, kalvelių svajojant, prie laužo dūstant, apie meilę dainas traukiant, "bytnikų" vakarus ruošiant, palydėjus vienas kitą, prie dūrelių ilgiau užtrūnkant. Labai baisi vadovo akis pasidaro, kai po nustatytos miegų valandos... dar, kuris jai ant kelio pasimaišo. Baigta su tuo. Rytų visi "Naktibaldoj" skaitys, rytų orkestre apie tave dainuos, rytų baisi gėda bus. Bet, vis tiek į stovyklą norisi važiuot.

Mes, neo-lithuanai, esame turėję tris stovyklas. Su Korporacijos pavėluotu atgaivinimu, lygiagrečiai eina ir stovyklų skaičius. Kitos organizacijos skaito jau dešimt metų stovykloms. Mūsų, nors tik trys, bet mums jos mielos, artimos, ir jos yra mūsų. Mes jose susitinkam, susidraugaujam, susigyvenam labai artimai. Kai kurie, jaubai, gė mokslus, yra tapę net vyras -- žmona. Ar rasi gražiau, kaip lietuvišką šeimą sukurti? O jeigu ji dar ir neo-lithuaniška...

Pirmojoje stovykloje Cape Cod susirinkome susipažinti. Retai vienas su kitu buvom susitikę, o kito ir visai nematę. Po dienų, kitos, jaunos širdys atsivėrė ir lietuviška daina Atlanto pamariais nuaidėjo. Džiaugėsi stovyklos vadovas filisteris Dr. B. Nemickas žiūrėdamas į jaunuosius neo-lithuanus paskaitų klausant, kurios daugiausia Korporacijos ideologiją lietė, arba lietuvybei išlaikyti problemas sprendė. Ir, gal būt, mąstė, kad vyresniųjų pastangos siekti Lietuvos laisvės nenueis niekais. Bus kas tą vagą toliau varys...

Į antrąją stovyklą jau traukė važiuoti noras susitikti visus peritais metais stovyklavusius, su kuriais jau ir ne vienu laiškų pasikeitė. Kam tik sąlygos leido, visi suvažiojo į gražią Christiana Lodge vasarvietę, ant svajingų ežerų kranto. Daug turėjo vargo filisteris inž. J. Jurkūnas su tuo ežerėliu. Bet, ką padarysi, vis jaunystė...

Ši stovykla praužė kaip vėjas, ne vienas ir gali ašarėlė plovė skruostus, paskutinę dieną liūdnai traukiant "sudiev"...

Grįžę visi jautė, kad lietuvybė sustiprėjo, neo-lithuanai suartėjo, susigyveno, pasijuto vienoj šeimoj beėsą.

Trečioji stovykla vyko toje pačioje vietoje. Viskas pražydė pilnumoj: kultūrinės, ideologinės paskaitos sekė viena kitą, literatūros seminarai ir jaunųjų referatų buvo stovyklautojų paruošti. Čia plačiau pasireiškė laikraštėlis "Naktibalda", neo-lithuanų orkestras, linksminėjimai vakarėjimais ir viską apvainikavo "barzdijos bytnikų". Net stovyklos vadovas filisteris inž. V. Mažeika užsilaikė barzdą, šoko, dainavo, sportavo, suaugo su jaunimu. Ir pamilo tą "barzdočių" jaunimą. Ilgai po to vis geru žodžiu jį minėjo.

Šios vasaros stovykla ruošiamą prie Clevelando, vadinamąją Jaunų Krikščionių Mergaičių Organizacijos stovyklavietę. Devyniasdešimt akų stovyklavietė: plačios pievos ir kalvelės, ežerėlis, ir žalias, žalias miškas. Patogūs nameliai stovyklautojams apsigyventi, gerai įruošta salė valgyklai ir vakarėjimui, puiki modernišką virtuvę, kelios valtys po ežerėlį narstyti, aikštės krepšiniui ir oriniui bei kitam sportui.

Stovyklavimo laikas: nuo rugpiūčio 26 d. iki rugsėjo 5 d.

Žodžiu, vienų vieni plačius laukuos... Tai tokia aplinka. Mūsų rūpestis atsivežti stovyklon jauną dvasią, kuri gražioje stovyklos rėmuose ieškotų grožio, idealų ir būtų vis jauna. Tat, brangi neo-lithuaniška šeima, rinkimės ir vėl kartu po vienu stogu pastovyklauti.

Kolegė

Clevelando ateitininkų Maironio kuopa pagerbė šiais metais baigusius gimnazijas: Virgilijų Kasperavičių, Reginą Laniauskaitę, Giedrę Degutytę ir Kaributą Čyčą. Pirmoj eilėj: P. Alšėnas, G. Bačiulytė, T. Idzelytė, M. Stasaitė, D. Tamulionytė. Antrojo eilėj: G. Mazoliauskaitė, V. Kasperavičius, R. Laniauskaitė, G. Degutytė, K. Čyvas, M. Gailiūšytė. Trečiojo eilėj: J. Orantaitė, V. Degutis, I. Skardytė, V. Laniauskas, R. Širvaitytė, R. Zylė, S. Alšėnaitė ir K. Kliorys.

V. Pliodžinsko nuotrauka

BALFO VEIKLA VAKARŲ VOKIETIJOJE

BALFAS GAVO MILTŲ IR PIENO

Po ilgo delsimo ir papildomų Balfų žygių JAV vyriausybė patvirtino Balfų prašymą ir paskyrė lietuviams tremtiniais V. Vokietijoje papildomą maisto: 228,000 sv. pieno ir 342,000 svarų kvietinių miltų. Šis maisto priedas skirtas vienu metų laikotarpiui ir dalimis bus nugabentas į V. Vokietiją Balfų įgalotinio Muenchene žinion. Riebalų gauti nepavyko. Europai visai neskiiriama.

Vokiečių ūkiui atkutus, tremtinių būklė nepagerėjo. Tiesa, galintieji dirbti darbą susiranda nesunkiai. Visa nelaimė, kad dauguma dirbti negali, nes yra invalidai ir tik dėl tos priežasties negalėjo išemigruoti. Jei kuris ir dirba, tai dėl fizinių trūkumų gauna labai menkai apmokamą darbą. Tokiems Balfų parama labai reikalinga.

Labai gaila, kad Vokietijos LB centro žmonės, lankydami JAV, neranda laiko savo bendruomenės narių vargelių nušviesti Amerikos lietuviams, Balfų rėmėjams, kurie taip nuoširdžiai stengiasi išlaikyti organizuotą lietuvių tremtinių šalpą V. Vokietijoje.

KIEK TREMTINIŲ V. VOKIETIJOJE GLBOJA BOLFAS?

Nors neįmanoma tiksliai lietuvių skaičių V. Vokietijoje nustatyti, tačiau Balfų globoje ir sąrašuose yra 80 vietovių su 7,299 asmenimis. Čia neįskaitoma visai atskirai gyvenantys tautiečiai, arba tie, kurie su Balfu jokio ryšio neturi.

Apvalių skaičiumi galime laikyti, kad V. Vokietijoje dar yra per 10,000 lietuvių, kuriuos dvasiniai aptarnauja 11 kapelionų. V. Vokietijos lietuviai turi du chorų ir 8 vargo mokyklas. Didžiausia lietuvių kolonija yra Salzgitte su 903 asm., kita -- Bad Zwischenahn su 329. Dar dešimtyje vietovių lietuviai gyvena pusiau stovyklinį gyvenimą. Kitur yra daugiau ar mažiau, kad ir 10 šnose, bet privačiai įsikūrę.

Balfų įstaiga Muenchene ne vien skirsto, išvežioja gėrybes, bet taip pat padeda tremtiniais teisės, emigracijos ir kitais reikalais. Tremtinių baldams, darbo įrankiams nupirkti buvo išgauta iš įvairių tarptautinių organizacijų keliasdešimt tūkstančių dolerių.

PRAGYVENIMO SĄLYGOS V. VOKIETIJOJE

Mūsų tremtiniai V. Vokietijoje turi menkus uždarbius, kurie siekia apie 400 DM mėnesį. Dauguma turi pragyventi iš socialinės pašalpos, kuri yra apie 72 DM per mėnesį viengungiui ir apie 65 DM šeimos nariui. Jei šie uždarbiai ar socialinė globa būtų palyginta JAV doleriui, kitaip sakant, jei markė būtų lygi doleriui, tai išlaidos labai ryškiai krinta į akį, nes duonos svaras kainuoja 53 fen-

giai, mėsos apie 2 DM, sviestas 3,32, cukrus 62 fenigai svaras. Nors butų nuoma nėra didelė, bet butą sunku gauti neįmokėjus keelių tūkstančių DM rankpinigių.

Tremtiniais, ne Vokietijos piliečiams, beveik neįmanoma gauti ir geriau apmokamą darbą, nors oficialūs organai ir vengia diskriminacijos. Darbe, ypač privačiose įmonėse, tremtinių visad blogiau apmokami, sunkesni ir darbai skiriami. Todėl lietuvių tremtiniai vis dar šaukiasi Balfų arba vietos karitatyvinių organizacijų globos.

LĖTA EMIGRACIJA Į JAV

Paskutinėmis (š. m. birželio 1 d.) žiniomis, tremtinių emigracija iš Europos į JAV vyksta labai lėtai. Šiai emigracijai (be kvotos) užsiregistravo tik 10,316, iš kurių per 2,000 rasti netinkami, atvyko į JAV 2,394 (iš V. Vokietijos tik 302, jų tarpe vos keli lietuviai). Atvykti jau pasirodė 3,653, bet jų daugumai trūksta garantijų.

Daugiausia šia emigracijos privilegija naudojasi Italijos tremtiniai (375); kol kas niekas neatvyko iš Lebanono ir tik du iš Belgijos.

Tik keletas lietuvių tremtinių prašėsi darbo ir buto garantijų iš Balfų. Deja, Amerikos lietuviai nežinomiems ir nepažįstamiems atsisakė padėti.

KELIŲ DOKUMENTAI EUROPOJE

Tremtiniai Europoje turi labai įvairius asmens dokumentus, su kuriais buvo beveik neįmanoma net ir svečiuosna nukeliauti. 1959 metais šis vizų reikalas buvo svarstomas Tremtinių Komisarų Ženevoje ir pagaliau pavyko išgauti tam tikras privilegijas tremtiniais Europoje keliauti. Pradžioje jų kelionės nedarė kliūčių Prancūzija, Belgija, Olandija.

Paskutiniu laiku vizas tremtiniais panaikino Danija, Švedija ir Norvegija. Šiokias tokias lengvatas įvažiuoti tremtiniais teikia Šveicarija ir V. Vokietija. Čia galima dadurti, kad JAV piliečiai gali vykti beveik į visus laisvos Europos kraštus be vizos.

Kun. L. Jankus

CLEVELANDE ir apylinkėse

TREČIADIENĮ DIRVA NEIŠEIS

Šią savaitę Dirva, dėl liepos m. 4 d. šventės, išsina tik pirmadienį ir penktadienį.

GENĖ BERŽINSKIENĖ

Dainų šventei surinko 65 dol. aukų ir jas perdavė LB 1-mos apylinkės valdybai.

Parengimų kalendorius

LIEPOS MEN 9 D. Lietuviams budžiams remti valdybos rengiamas pobūvis Pensville, Sh. Ochezik sodyboje.

LIEPOS 15 D. TĖVYNES GARSŲ radio vakaras Lake Shore Country Club.

* LIEPOS 16 D. SLA 136 kuopos gegužinė Painsville, Šalia Grand upelio.

LIEPOS 22 D. Pabaltiečių sportininkų vakaras Slovenian Auditorium.

LIEPOS 23 D. Tautinės Sąjungos skrybiaus rengiama išvyka.

LIEPOS 30 D. SLA 14 kuopos vasaros pobūvis.

RUGPIŪČIO 6 D. SLA 14 Kuopos vasaros pobūvis gamtoje.

RUGPIŪČIO 6 D. AL Piličių Klubu narių tradicinė metinė gegužinė Naurų sodyboje.

RUGPIŪČIO 13 D. Sporto Klubu Žaibo gegužinė Neurų sodyboje.

RUGPIŪČIO 20 D. BALFŲ gegužinė Neuros klyje.

RUGSĖJO 3 D. devintoji Lietuvių Diena.

RUGSĖJO 23 D., Slovenian Auditorium, Dirvos 46 metų koncertas - ballus.

LAPKRIČIO 4 D. SLA 14 Kuopos gyvavimo 60 metų sukaktuvių niniųimas.

NOTICE!

Taupymo įnašai, gauti iki
liepos 10 ir palikti
ketvirčiui, gauna procentą
nuo liepos 1

Society NATIONAL BANK

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

VANDENTEKIS IR ŠILDYMAS ĮVEDIMAS IR PATAISYMAS

Vandeniu ir pečiais šildymas, vonios kambarių įrengimas. Pristatymas į jūsų namus ar pilnas įrengimas.

Nelaimėi atsitikus skubus pataisymas. Nemokamas numatomų darbų įkainavimas.

Mes esame pertvarkę šildymą Dirvoje, atlikę nemažai patarnavimų lietuviams ir mūsų darbu visi patenkinti.

W. F. HANN & SONS CO.

15533 EUCLID AVE.

MU 1-4200

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

**SUPERIOR
SAVINGS**

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

DEPOSITS MADE BY JULY 20
EARN INTEREST FROM JULY 1

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

Puiki dovana bet
kuria proga!

Naujai pagaminta

PIRMOJI LIETUVIO

KOMPOZITORIAUS

ILGO GROJIMO

PRAMOGINĖS MUZIKOS

PLOKŠTELĖ

Lietuviškai įdainuota
10 šokių muzikos
HI-FI ir STEREO plokštelė
gaunama visuose lietuviškos
spaudos ir dovanų parduotuvėse.

ATOSTOGŲ SEZONO NUOLAIDA

"TUNE-UP":

Išvalymas ir suregulavimas žvakių, points, karburatoriaus, oro filtro, patikrinimas dinamos, regulatoriaus ir baterijos. Išplovimas radiatoriaus ir pakeitimas termos-tato. 6 cil. mot. — \$6.50. 8 cil. — \$9.00.

Maflerių įdėjimas nemokamai.

Stabdžių įdėjimas, bugnų tekinimas ir cil. (ratų) šlifavimas — \$10.00. Pilnas Auto — Body dažymas ir taisymas.

QUIK AUTO SERVICE, INC.

Sav. Pranas Grigonis
1304 East 9th Street
Telef. TO 1-1673

DIRVA

Nr. 76

1961 m. liepos 3 d.

KAS IR KUR?

* ŠIĄ SAVAITĘ DIRVA, dėl liepos 4 d. šventės, išeina tik pirmadienį ir penktadienį. Taigi trečiadienio numerio nebus.

* MIRE MASKVOJE vienas iš raudonųjų ir raustelėjusių ekskursantų iš JAV W. Steponkevičius, gyvenęs Detroito. Jis, vėžamas į Lietuvą, tepasiekė tik Maskvą. Dėl tos mirties raudonųjų stovykloje nemaža susijaudinimo.

* RAŠYT. K. BRADŪNAS pakviestas į Draugo redaktorių ir iš Baltimorės į Chicago persikels apie rugpjūčio mėn. vidurį. Girdėti, kad Drauge bus ir kitų pakeitimų.

* VILIJĄ ČEPAITĘ gyvenanti Bostone, baigė kolegiją ir birželio 17 d. išvyko į New Yorką, kur mokytojaus vidurinėje mokykloje. Vilija buvo aktyvi Neo Lithuanian narė.

* LIET. ŽURNALISTŲ SĄGOS Chicago skyriaus valdybos posėdyje buvo numatyta surengti spaudos balių, kuris įvyks rugsėjo 23 d. Balio Pakšto salėje. Juo yra norima pradėti poatosoginių parengimų sezoną Chicagoje. Prieš tai skyrius žada suruošti išvyką į naują lietuvių vasaviečių vietovę Union Pier, Mich. Posėdyje dalyvavo A. Gintneris, dr. K. Sruoga, V. Zalatorius, E. Šulaitis. Pirmininku nariai patvirtino A. Gintnerį, kuris ir anksčiau yra buvęs šiose pareigose.

DETROITO Gabijos ir Baltijos tautų skautai nuo birželio 19 d. stovyklauja Detroito apylinkėse.

PAVERGTŲJŲ ATSTOVAI WASHINGTONE

Birželio 27 valstybės sekretoriaus pavaduotojas Chester Bowles priėmė Pavergtųjų Europos Valstybių Seimo delegaciją, vadovaujamą Seimo pirmininko V. Sidzikausko.

Pasitarimai užsitęsė apie valandą. Buvo paliesti sovietų pavergtosios Europos klausimai, Pavergtųjų Tautų Savaitė, Jungtinių Tautų besiantanti pilnatis.

* LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS biuletenis, leidžiamas centro valdybos, šiomis dienomis išėjo už gegužės ir birželio mėnesius, 12 psl. Biuletenyje daug medžiagos, skirtos įvyksiems rinkimų davinims panagrinėti. Taip pat ir Dainų šventei paremti.

* LON BEACH, Calif., Lietuvių Klubu susirinkime, įvykusiam birželio 17 d., nutarta rengti gegužinę prisiminti birželio mėn. tragišką įvykių ir apsvaistinti kiti reikalai. Gegužinė įvyks rugpjūčio mėn. Jasalun sodyboje.

* MYKOLAS MANOMAITIS, mūsų bendradarbis iš Bostono, mokėdamas už Dirvą atsiuntė ir \$12,00 auką.

* P. GRIGONIS, iš Cleveland, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$ 5,00 auką.

Kas Dirvos neskaito – daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Chicagočiai Danguolė Peteraitytė ir Viktoras Lipinis liepos 1 d. susituokė šv. P. M. Gimimo bažnyčioje, Moterystės sakramentą suteikė kan. Zakarauskas. Iškilnių metu giedojo sol. G. Peškienė ir smuiku grojo P. Matukas. Vakare Sharko restorane įvyko vaišės. Danguolė studijuoja De Paul universitete, Viktoras baigia Illinois Institute of Technology inžinieriaus studijas.

East Chicagos lietuvių skautės pasitinka iš Washingtono atskridusį į surengtą Birželio įvykių minėjimą JAV kongreso atstovą Ray J. Madden. Nuotraukoje jūrų skautės: N. Kriaučiūnaitė, A. Normantaitė, Degutytė, G. Normantaitė, B. Degutytė, Domarkaitė, kongreso atstovas Ray J. Madden ir LB apylinkės pirm. Kazimieras Valeika.

St. Karvelio nuotrauka

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS E. CHICAGOJE

Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos pastangomis buvo suruoštas baisiojo birželio įvykių minėjimas su genocido paroda, paskaita ir meninė programa. Įvyko birželio 18 d. 6 val. vakare šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje.

Minėjimą atidarė lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas Kazimieras Valeika, pakvietęs pirmininkauti ALT skyriaus pirmininką Albertą Viniką. Jis savo tartame žodyje apibūdino baisiojo birželio įvykių minėjimo reikšmę ir pristatė --supažindino atvykusį iš Washingtono svečių -- kongresmaną Ray J. Madden.

Minėjimas pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais. Amerikos himną pagiedojo Mason - Meškauskas Jr.

Genocido parodą atidarė ir ta proga reikšmingą kalbą pasakė kongresmanas Ray J. Madden. Jis savo kalboje peržvelgė Lietuvos istoriją ir jos garbingą praeitį priminė dabartinę kenčiančią Lietuvą.

Lietuvių Bendruomenės Chi-

cagos Apygardos vardu kalbėjo pirmininkas Jonas Jasaitis. Rezoliuciją perskaitė Dr. Rimgaidas Nemickas, kurioje primenama Lietuvos okupacija, lietuvių tremimas į Sibirą ir kitos Lietuvos nelaimės.

Pasijustos rezoliucijos: J.A.V. Prezidentui Kenedžiui, Valstybės Sekretoriui Dean Rusk, senatoriams Homer E. Capehardt, Hartke ir kongresmanui Ray J. Madden, kuris asmeniškai priėmė rezoliuciją ir pažadėjo nuvežti į Washingtoną.

Genocido parodoje buvo išstatyta apie 150 paveikslų, kurių autorius Dr. Jonas Paukštelis jau prieš 5 metus pradėjęs rinkti medžiagą, ruošti šiai parodai paveikslus.

Genocido parodos komitetą sudarė: Dr. Jonas Paukštelis, Petras Andreika, Viktoras Makiejus ir jėms talkino: Valius Kanišauskas, Česlovas Zoromskis, Jonas Pečiulis ir Petrakis.

Meninę programą išpildė East Chicagos meno mėgėjų grupė, vadovaujama Zigmo Mollejaus, suvaidino -- parodė "Baisusis bir-

želis". Programos pildytojai: Stasė Juodakienė, Tampauskienė, Rūta Domarkaitė, Zigmas Moliejus, Stasys Vaišvila, Valius Kanišauskas, Česlovas Zoromskis ir Vytautas Čiakas. Režisavo Zigmas Moliejus ir dekoracijos Česlovo Zoromskio.

East Chicagos jūrų skautės višus minėjime dalyvavusius dalyvius papuošė tautiškais ženkliais ir gražiai sutiko svečių kongresmaną Ray J. Madden, kuris taip pat ir joms nepagalėjo gražių komplimentų.

Po minėjimo visiems prog-

PITTSBURGH

METINIS BIZNIERIŲ PIKNIKAS

Kiekvienais metais Pittsburgho lietuvių biznierių, susiorganizavę į Lietuvių Prekibus Butą, rengia metinį pikniką, kuriam vadovauja SLA prez. P. Dargis.

Toks lietuvių biznierių piknikas šiais metais įvyks liepos 23 dieną, sekmadienį, Lietuvių ūkyje, (Lithuanian Country Club) šiame piknike bus gražuolių rinkimas. Laimėjusi ne tik gaus titulą "Miss Lithuania of Pittsburgh", bet jai bus įteiktos ir brangios dovanos.

Visame lietuvių ūkyje tą dieną skambės lietuviška muzika ir dainos. Šokiams gros didžiulis ukrainiečių orkestras. Visi atsilankę į šį pikniką gaus nemokamai šalto alučio kiek tik norės.

Lietuviai biznierių kviečia visus lietuvius ir lietuviškas dalyvauti šiame piknike. Laukiama svečių ir iš tolimesnių vietovių. F. Žilionis

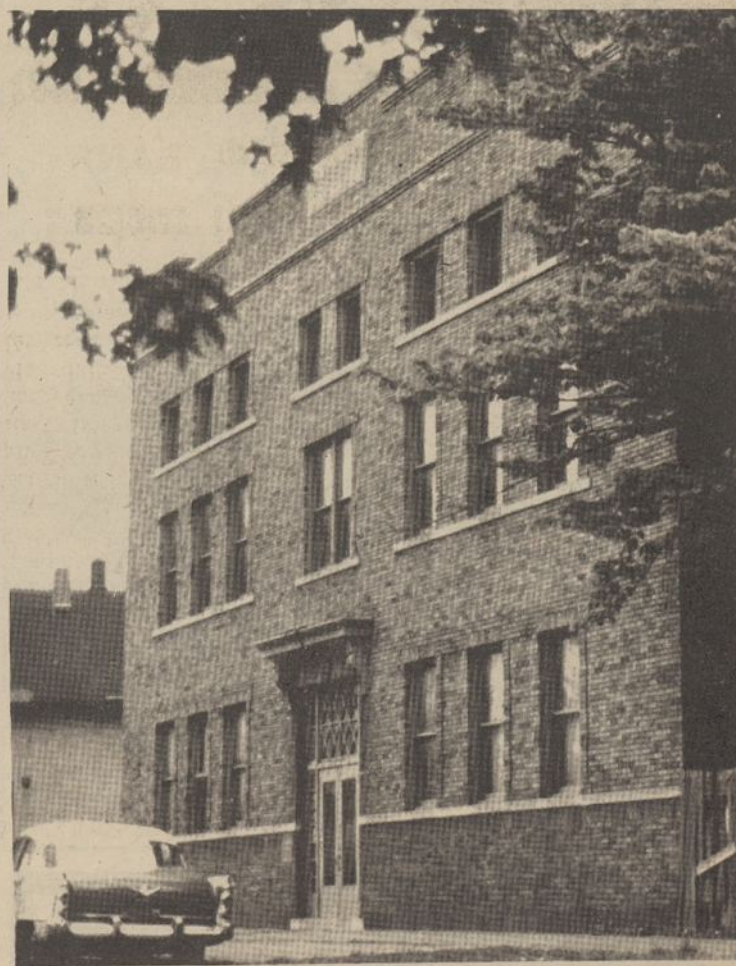
ramos pildytojams ir svečiams buvo suruošta užkandžiai -- vakarienė, kur dalyvavo ir svečias kongresmanas Ray J. Madden. Užkandžių - vakarienės paruošimu rūpinosi Valerija Valeikienė ir Elena Pečiulienė.

Minėjimas buvo gausus. Dalyvavo per 200 asmenų.

East Chicagos apylinkės lietuvių Bendruomenės valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems meninės programos išpildytojams ir kitiems, prisidėjusiems darbu bei aukomis, ruošiant minėjimą, o ypatingai dėkoja apylinkės visuomenei už gausų dalyvavimą minėjime.

Pakenė

Dariaus ir Gireno klubas Detroito užpildo namus

Dariaus ir Gireno klubas Detroito užpildo namus, kuriuose lietuvių organizacijos galės rasti vietos susirinkimams, pobūviams, o sportininkai turės puikią sporto salę.

Dariaus ir Gireno klubas ėmėsi iniciatyvos nupirkti namus, esančius Tillman g-vėje, netoli Michigan Ave.

Name yra: salė vaidinimams bei pasilinksminimams su balonu, rūbinė, sporto salė, salė mažesniems parengimams, salė susirinkimams, didelė virtuvė su bufetu, baras su visais įrengimais, skaitikla ir butas namo prižiūrėtojui.

Užpirkimas jau padarytas, pasirašant pirkimo bei pardavimo sąlygas. Namų kaina \$ 50,000 su visais jame įrengimais bei baldais.

Perimant namo valdymą, reikia įmokėti \$30,000, o likusi suma bus išmokama dalimis per 10 metų, iš 6%.

Namų valdytojai yra visi lietuvių, kurie davė ir duos pinigų namams įsigyti.

Visus teisinius namo pirkimo reikalus nemokamai tvarko, neseniai mirusio nenulstamo lietuviškos veiklos darbuotojo Amb-

rosės sūnus, advokatas Kęstutis Ambrosė.

Prieš pasirašant galutinį namų pirkimo aktą, bus sušaukti visi pinigų davėjai, kuriems bus palikta svarstyti bei priimti namų valdymo įstatus.

Pinigus namams renka šie asmenys: Atkočaitis Jonas, Atkočaitis Algis, Valiukėnas Bronius, Petrauskas Stasys, Šadagis Jurgis, Račiukaitis Stasys, Pauža Vladas, Pesys Algis, Tapauskas Bronius, Černiauskas Juozas, Varekojis Stasys, Simonaitis Adolfas, Šopys Juozas, Misiulis Vincas, Pusdešis Justas, Gaižutis Jonas, Baublys Jurgis, Pažukonis Antanas, Šadeikienė Ona, Kankalis Vincas, Mitkus Jurgis, Urbonas Vincas, Šileika Antanas, Gubrys Alfonsas, Šnapštys Marijonas, Zemaitis Vytautas, Černienė Veronika, Rukštelė Petras, Malinauskas Stasys ir Vitkus Mikas.

J.G.

Bostone pagerbtas Jonas Kasmaskas

* Birželio 24 d. Jonas Kasmauskas atšventė 78 gimtadienį ir vardadienį.

Pagerbimo iškilmes pradėjo Tautinės Sąjungos skyr. pirm. inž. J. Dačys, trumpai apibūdinęs Kasmausko asmenį ir jo veiklą Amerikoje per 60 metų.

Sukaktuvininką sveikino Korp. Neo-Lithuania pirm. B. Makaitis, BALFo - A. Andriulionis, Sandaros pirm. B. Bajerčius, A. Namoksy, A. Vilėniškis ir k. Ta pat proga buvo pagerbti Jonas Tuinyla ir Jonas Jonaitis. Baigiant tarė žodį pats sukaktuvininkas. Visą vakarą gražia muzika susirinkusius linksmino E. Eitas.

VYTAUTAS ABRAITIS

Tautinės Sąjungos centro valdybos pirm. ir BALFo direktorius, lankėsi Bostone. Jis birželio 17 d. skaitė paskaitą birželio įvykių minėjime. Sekmadienį Tautinės Sąjungos skyrius surengė priėmimą. V. Abraitis pasidalino mintimis su skyriaus nariais apie Sąjungos stalties darbus. Vakare dalyvavo skyriaus pirm. inž. J. Dačio namuose surengtose vaišėse. Čia p. Dačienė gražiai svečius pavaišino kavute ir tortais.

PIJUS IR ONA VAIČAIČIAI

Atšventė savo 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Sukaktis buvo gražiai atžymėta Vaičiūčių namuose. Vaičiūčiai augina du sūnus ir dukterį. Vyresnysis - Saulius studijuoja mediciną, kuris po ketverių metų baigė pirmąją dalį pirmuoju mokiniu su aukščiausiais pažymiais.

Nijolė ir Gintaras lanko vidurinę mokyklą. Vaičiūčių atžalynas dažnai pasirodo meninėse programose su kanklėmis.

LIDIJA ČEPIENĖ

išvyko į N.H., kur vadovauja amerikiečių skaučių didelei rajoninei stovyklai. Ten prabus du mėnesius.

Lidija Čepienė yra Bostono amerikiečių skaučių rajono direktorius.

ONA IR ANTANAS VILĖNIŠKIAI

daug talkinę įvairiems parengimams, nuo liepos 1 d. atostogauja Jansony "Audronės" viloje, Cape Cod.

BALF VAJUS

prasidėjęs birželio 9 d., baigiasi liepos 9 d. Visi prašome savo auką atiduoti į siūnčiant J. Vaičiūčiui - 359 W. Broadway, So. Boston.

Beatrice nuotrauka

Birželio 24 d. Bostone buvo atšvęsta Jono Kasmausko 78 gimtadienis ir vardadienis. Pagerbimą surengė ALT S-gos Bostono skyrius. Nuotraukoje: Ig. Vilėniškis, sukaktuvininkas Jonas Kasmauskas ir Ona Vilėniškienė.